

як переліченими вище факторами, так і наявністю різноманітного переліку послуг, великої кількості санаторно-лікувальних та курортних закладів, а також розвитку різних видів туризму. Отже, туристична привабливість Закарпатської області висока, на її території наявні усі пріоритетні для сучасного туризму ресурси. У Закарпатській області охоче відпочивають туристи як з України, так і з зарубіжних країн. Завдяки вдалому географічному розташуванню, багатій природі, цілющим мінеральним водам та цікавим історичним, культурним та подієвим ресурсам область є одним з провідних туристичних регіонів України.

Література

1.Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування : Монографія. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2001. – 395 с.

2.Гулич О.І. Методика формування стратегій сталого соціально-економічного розвитку курортно-рекреаційних територій і туристичних центрів / О.І. Гулич, Л.С. Гринів, Н.М. Герасимчук; НАН України. Ін-т регіон. дослідж. – Л., 2007. – 52 с.

3. Музиченко-Козловська О.В. Методика оцінки рівня туристичної привабливості регіону [Текст] / О.В. Музиченко-Козловська // Регіональна економіка, 2006. – № 1. – С. 218-227.

4.Travel and Tourism economic impact 2015 Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org.

УДК 911.33

МАШКА Г.В., МАР'ЯН Д.І.,
Мукачівський державний університет

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Сучасна соціально-економічна ситуація в Карпатському регіоні вимагає періодизації ведення господарства, яке за мінімально негативного впливу на довкілля могло б забезпечити стійкий економічний розвиток. Нині більшість науковців вважає, що власне туристично-рекреаційне господарство повинне бути пріоритетним в гірських умовах Карпат. Проте ця діяльність є різноманітною і вимагає детального виявлення усіх її типів та територій, на яких ця діяльність буде здійснюватися. Можна навести ще ряд переконливих аргументів на користь туристично-рекреаційної орієнтації перспективного розвитку Карпатського регіону. Але це не означає, що форсуючи економічні процеси в даному напрямі, ми відразу ж досягнемо бажаних результатів. Тут необхідні зважені рішення і продумані практичні дії. Тому розвиток туризму та рекреації в регіоні розглядається в контексті структурної перебудови його господарського комплексу, в перспективній моделі якого ця галузь повинна стати однією з домінуючих. Вищенаведене підтверджує актуальність та доцільність розвитку туризму в регіоні Українських Карпат, зокрема туризму міжнародного, доходи від якого можуть стати суттєвим поповненням державного бюджету України. Стратегічна мета перспективного розвитку

Карпатського регіону полягає в тому, щоб на основі оптимального використання природи, матеріально-технічних, трудових і інтелектуальних ресурсів, природного, економічного, наукового і технічного потенціалу, а також його історичних і географічних особливостей створити ефективну туристичну систему, яка забезпечить матеріальний добробут населення і екологічну безпеку Карпатського регіону. Для розвитку Карпатського регіону пріоритетним, на наш погляд, є освоєння його туристичного потенціалу [3].

Ми вважаємо, що спектр видів туризму, які можна було б успішно розвивати в регіоні Українських Карпат, дуже широкий. Справа стоїть лише за інвестиціями і зваженою рекламною політикою. Проте не варто забувати і про ті види туризму які вимагають лише організаційних і творчих зусиль. На основі вже наявної організаційної туристської бази перспективно було б активніше розвивати пригодницький туризм. Часто екотуристів захоплюють особливі визначні пам'ятки неживої природи, геоморфологічні, гідрологічні та інші об'єкти (гори і каньйони, печери, озера і річки). Тут, крім пізнавального, реалізується рекреаційний елемент екотуризму, який включає спортивний туризм, альпінізм, лижні, кінні, водні і піші походи та інші види активного і пасивного відпочинку [1].

Великого поширення міг би набути агротуризм, або сільський зелений туризм. Це туризм в сільській місцевості, при якому туристи під час свого відпочинку ведуть сільський спосіб життя на фермах, хуторах, селах. Розвиток такого виду туризму був би найбільш актуальним для регіону з великим відсотком сільських поселень, що знову ж таки зможе вирішити проблему зайнятості сільського населення Карпатського регіону. Не менш перспективним є об'єднання спеціальних засобів розміщення, таких як санаторно-курортні, лікувальні і оздоровчі установи та об'єктів тимчасового розміщення: готелів, кемпінгів та ін., а так само інших об'єктів сфери обслуговування. Це зможе розширити набір послуг, що надаються, сприяти появі нового туристського продукту. Розвиток транскордонного співробітництва є пріоритетом реалізації політики сусідства з ЄС. Саме воно сприяє соціальній та економічній конвергенції прикордонних регіонів, створення нових можливостей розвитку не тільки економічних, соціальних, культурних відносин, а й розвитку туризму. Наявність лісових ресурсів на досліджуваній території забезпечує нарощування потенціалу відпочинкової індустрії в передгірних і гірських районах українських, польських, словацьких, угорських і румунських Карпат. Це дає всі підстави для спільного використання учасниками ринку туристичних послуг прикордонних регіонів цих країн наявного туристично-рекреаційного потенціалу з метою отримання позитивних ефектів у межах транскордонних регіонів, сформованих на кордоні між Україною та ЄС. Основні задачі, які необхідно вирішити для досягнення мети, полягають в наступному: створення сучасного ринку різноманітних туристичних послуг на основі здорової конкуренції; створення корпоративних зв'язків між туристичними компаніями Карпатського регіону і організаціями туристичної інфраструктури; формування

ефективної нормативно-правової бази розвитку туризму; створення сприятливих умов для міжнародного в'їзного і виїзного туризму; істотне нарощування мережі туристичних об'єктів і інфраструктури; підтримка малого підприємництва у туристичній сфері; розвиток міжнародної співпраці у галузі туризму; економічне стимулювання розвитку матеріальної бази, туристичної інфраструктури через залучення позабюджетних джерел, зокрема іноземних інвестицій для реконструкції і нового будівництва туристичних об'єктів; вдосконалення системи інформаційного забезпечення туристичної індустрії, створення краєзнавчої інформаційно-довідкової системи туризму, проведення активної рекламної діяльності, тощо; вдосконалення системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації туристичних кадрів; проведення необхідних наукових досліджень у сфері туризму

Отже, Карпатський регіон, володіючи великим туристичним потенціалом, в даний час має порівняно нерозвинену туристичну інфраструктуру, що не дозволяє істотно збільшити розвиток іноземного туризму і залучати туристів з інших регіонів України. Матеріальна база туризму потребує реконструкції, потрібне істотне розширення мережі туристичних об'єктів та послуг. Для збільшення притоку туристів до Карпатського регіону необхідно провести кардинальні дії щодо розвитку та покращення якості туристичних послуг регіону.

Література

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року» від 16 березня 2017 р. № 168-р. – Київ.
2. Данилишин Б.О перспективах и специфике развития туризма в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.facenews.ua/columns/2016/307795/>.
3. Музиченко-Козловська О. В. Розвиток туристичної інфраструктури – визначальний чинник туристичної привабливості території / О. В. Музиченко-Козловська // Вісник НУ «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2011. – №714. – С. 229-237.

УДК 338.48(477.87)

МЕДВІДЬ Л.І., ГЕРЦОВСЬКИЙ Р.Г.,
Мукачівський державний університет

КУЛЬТУРНИЙ СПАДОК ЗАКАРПАТСЬКОГО ТУРИЗМУ

Одним з пріоритетних напрямів розвитку туристичної індустрії є пізнавальний туризм. Туристично-екскурсійними об'єктами в країні є численні та різноманітні історико-культурні пам'ятки археології, історії, архітектури, мистецтва та меморіальні, а також палацово-паркові ансамблі, музеї та картинні галереї. Досвід багатьох країн світу засвідчує, що історико-культурні об'єкти можуть бути визначальними у формуванні попиту на туристичні ресурси і впливати на отримання доходів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>